Voorzitter,

Vandaag bespreken we de herijking van vier kaderstellingen. Die van Ruimte, Sociaal domein, Vitale gemeenschappen en Economie. Deze kaderstellingen zijn een product van de raad en zijn het afgelopen jaar ook al in verschillende sessies voorbereid. We hebben zaken opgehaald in bijeenkomsten met inwoners, verenigingen, bedrijven en andere belangstellenden. Vervolgens heeft ook de raad in verschillende bijeenkomsten een visie op de kaderstellingen gegeven. Uit al deze sessies zijn de hier vanavond voorliggende kaderstellingen opgesteld. Het is nu aan ons als raad om hier in het openbaar iets van te vinden.

Als CDA fractie hebben we het proces - hoe we tot deze kaderstellingen zijn gekomen - geëvalueerd. Naast de ophaalsessies bij de burgers, is het voor het eerst dat de raad deze nieuwe kaders middels bijeenkomsten samen met de ambtenaren heeft opgesteld. Achteraf bekeken vinden we het niet goed dat dit in min of meer besloten bijeenkomsten heeft plaatsgevonden. We missen hier uiteindelijk de reflectie en mening van onze inwoners. Het is een gesloten aanpak geweest, terwijl wij pretenderen de gemeente van zelfsturing te zijn. Zelfsturing betekent ook dat we onze inwoners mogelijkheden geven om mee de kaders te bepalen. En ja, als CDA zijn we daar ook bij geweest en daarvoor steken we ook de hand in eigen boezem. Bij volgende vaststelling van kaders stellen wij voor om deze openbaar en daarmee transparant te maken. We zijn benieuwd hoe de andere fracties hier over denken. Wij zien dit in ieder geval als een leerproces.

Achteraf bekeken zien we bij de meeste kaderstellingen overigens nauwelijks verschil ten opzichte van de oude kaders. De vraag is of dat erg is. Wat ons betreft in ieder geval niet, want als CDA geloven we in een bestendige koers. Dit is voor ons een bevestiging.

We stellen deze kaderstellingen vast voor de komende tien jaar, waarbij we over vijf jaar een evaluatie van de kaderstellingen houden. Ik zal per domein kort ingaan op de visie van de CDA-fractie en wat wij aangepast of toegevoegd willen zien.

Allereerst kaderstelling Ruimte
Hoewel de basis en veruit het grootste deel van deze kaderstelling naar onze wens is, zien we dat sommige passages links afbuigen en dat lijkt ons onwenselijk en onverstandig. Daarnaast sluit het ook niet altijd aan bij onze beleving die we hadden tijdens de werksessies en horen we bij meerderheid in de samenleving toch een ander geluid. We hebben hiervoor ook een amendering voorbereid die Sandy Janssen zo zal voordragen. Samenvattend vinden we niet alles aansluiten bij de realiteit en hebben enkele passages een hoog maakbaarheidsgehalte. Met name enkele passages over de agrarische sector schieten bij ons in het verkeerde keelgat. Voor de helderheid: ook het CDA wil ruimte geven voor natuurinclusieve landbouw. De provincie geeft hier ook alle ruimte voor en vele ondernemers zetten hier al mooie stappen. Het moet echter niet doorslaan en wel realistisch blijven. We zijn voorstander van biologische landbouw, maar als alle boeren en tuinders omschakelen op biologisch, hebben we én eten te weinig en veel te weinig grond – en dus ruimte – om dit te doen. Wij willen ook ruimte blijven geven aan gangbare land- en tuinbouw. Hoewel sommigen het misschien niet willen horen: de intensieve land- en tuinbouw is heel duurzaam en efficiënt op het gebied van ruimtegebruik. Dit willen we dan ook onderkennen in de kaderstelling, zodat het niet lijkt dat we in Peel en Maas terug willen gaan naar landbouw in de tijd van ‘Ot en Sien’. Tenminste, als we met z’n allen nog brood op de plank willen natuurlijk. Letterlijk en natuurlijk.

Verder willen we nog eens helder maken dat we in de toekomst geen nieuwe zonneparken meer willen op landbouw- en natuurgrond. Tot slot zijn we voorstander om meer ruimte te geven aan de productie van groen gas.

➔ Amendering voorlezen

Kaderstelling Sociaal Domein.
In deze kaderstelling staan een aantal zaken die nu stabiliteit bieden. Maar er zijn juist maatschappelijke opgaves waar we oog voor moeten hebben. Er komt een enorme bezuinigingsmaatregel voor de gemeente op het gebied van jeugdhulpverlening. Er moet nog meer gewerkt worden aan de versteviging van de veerkracht van dorpen, vroeg signalering en preventie binnen Peel en Maas. En dat op verschillende gebieden, zoals kinderen, jongeren, eenzaamheid en mensen met onbegrepen gedrag. Ook aan thema's als verslavingsproblematiek, obesitas, opvoeden en opgroeien in de wijk. Wij pretenderen een gezinsvriendelijke gemeente te zijn, dus we moeten ons voorbereiden op de toekomst. We maken ons zorgen over de stabiliteit en de zorg voor de inwoners van Peel en Maas. We vernemen dat er nu al problemen zijn op het gebied van de werving van voldoende en kwalitatieve beroepskrachten in de zorg en hulpverlening. Er komt steeds meer druk en verantwoordelijkheid te liggen bij mantelzorgers en hoever zit hier nog rek in? Vrijwilligers vinden en binden wordt steeds moeilijker. De veranderende 24uurseconomie maakt dat inwoners meer en langer moeten werken. Dat gaat gepaard met andere keuzes en daar ontstaan andere gevolgen, zoals minder kinderen en minder tijd om te zorgen voor onze naasten of tijd te steken in vrijwilligerswerk. Met als gevolg dat de verenigingen en hun besturen nog meer onder druk komen te staan. Hier moeten we als gemeente samen met alle samenwerkingspartners de komende jaren actief op inzetten om de inwoners hierin te kunnen ondersteunen en facilitairen.

Kaderstelling Vitale gemeenschappen
We zijn een gemeente met zelfsturende gemeenschappen en daar mogen we trots op zijn. We zien de laatste jaren ook dat het voor gemeenschappen lastiger wordt de vaart erin te houden. We zien ook dat het spannend kan zijn om de zelfsturingsgedachten vast te houden. Voor zowel de gemeente, maatschappelijke partners en inwoners. Zelfsturing betekent ook grenzen opzoeken in waar we wel en niet verantwoordelijkheid kunnen nemen. In 2010 hebben met elkaar afgesproken een lerende gemeente te worden en te blijven. Laten we dit ook door blijven zetten. Leren betekent vallen en opstaan, reflecteren en vanuit deze leerpunten verder gaan. Een lerende gemeente betekent in ieder geval niet dat iemand de dupe of slachtoffer moet worden. Gedeelde verantwoordelijkheid om hier de schouders onder te zetten is de laatste jaren vanuit alle betrokkenen minder geworden, dus ook hier moet actie op komen. Het is en blijft belangrijk dat we hierin de gemeenschappen kunnen facilitairen en ondersteunen, zowel bij gemeenschapsvoorzieningen, verenigingen een evenementen die bij de gemeenschap horen. Dit hoeft niet altijd in financiële zin, maar kan ook in de begeleidende sfeer. Zelfsturing moet in de haarvaten van iedereen zitten. Dus investeren betekent bij de gemeente intern, bij de samenwerkingspartners, het onderwijs en de gemeenschappen.

We hebben ook aandacht voor cultuur en erfgoed en dat is een breed begrip. We willen opmerken dat dit meer is dan gebouwen en dorpsgezichten. Ook lokale evenementen is cultuur. Stichtingen en verenigingen die culturele waarden en normen borgen, waardoor de sociale cohesie een cultureel karakter krijgt, vinden we heel belangrijk. Daar willen wij aandacht voor houden. Evenementen die een dorp verbinding geeft vreugde en de herinneringen. Denk aan de carnavalsverenigingen, de liedjesconcoursen in de dorpen, Sint Maarten, de kermissen, Ossefeesten Maasbree, de volksfeesten in Baarlo, Summer Kock off in Meijel. En laten we niet de brede muziekcultuur vergeten. Denk aan de fanfares, harmonieën, fluiterkorpsen, schutterijen, pop bandjes, joekskapellen, big bands, zangverenigingen, koren, toneelverenigingen en ga zo maar verder. Te veel om op te noemen en ik vergeet er waarschijnlijk nog velen. Wat we hier mee willen zeggen dat zij allen van onschatbare

waarde zijn voor Peel en Maas en de inwoners van de elf dorpen. We kunnen hier heel trots en we moeten dit koesteren.

Kaderstelling Economie
We zien dat het economische landschap in Peel en Maas aan verandering onderhevig is. Zo verdwijnen er veel veehouderijbedrijven en hiervoor komt andere bedrijvigheid in de plaats. Mede door innovaties in verschillende sectoren vraagt dit om flexibiliteit voor ons als overheid. Het is goed dat we daar als gemeente de komende jaren in ieder geval de ruimte voor bieden, bijvoorbeeld door natuurbeheer met behulp van rundvee. Daarnaast moeten we ook hier ons duurzaam en zelfsturend karakter nog beter borgen. We zijn er niet alleen om de wetten vanuit Den Haag uit te voeren, we zijn er ook om te zorgen voor onze ondernemers. De koersen en opgaven die verwacht worden. Welke betekenis hebben deze voor onze ondernemende inwoners? Welke gevolgen hebben deze veranderingen? Ook daar moeten we aandacht voor hebben en tijd in steken. Dit betekent tegelijkertijd dat we de waarden van zelfsturing ook hier omarmen en samen met de ondernemers in dialoog moeilijke thema's vastpakken en niet uit de weggaan. Samen moeten we verantwoordelijkheid nemen om tot oplossingen te komen. Deze opgave om te komen tot vooruitgang en verbeteringen leggen wij ons op als overheid, omdat we mede zorgdragen voor deze opgave en daarmee ook de ondernemers. Het is voor ons belangrijk dat er ook de komende jaren brood op de plank komt.